

Interview met Marian Tankink over toezicht houden met de zorgvrager op het netvlies

SEIN is als categoriaal ziekenhuis hét expertisecentrum voor epilepsie en slaapgeneeskunde voor mensen met epilepsie. SEIN biedt zorg, onderzoek en onderwijs. SEIN biedt zorg en ondersteuning op de (poli)klinieken, in de slaap-waakcentra, in de woningen, dagbesteding en heeft een school voor speciaal onderwijs. “De missie van SEIN is helder: wij verbeteren de kwaliteit van leven van mensen met epilepsie en slaapstoornissen.” Wat betekent deze missie voor het werk van een RvT?

Marian Tankink – in het dagelijks leven werkzaam als onder andere cultureel antropologe en consultant voor internationale hulpverleningsorganisaties en de VN. Tot voor kort was zij lid van de RvT van SEIN. Tot haar spijt moest zij na haar twee termijnen afscheid nemen. Haar collega’s roemen haar omdat ze er steeds in slaagde de focus van de RvT te richten op de mensen die van zorg en ondersteuning van SEIN gebruik maken. Wat is haar geheim?

Het geheim van Marian Tankink

“Het is eigenlijk heel simpel. Waar relevant stel ik bij elk onderwerp op de agenda de vraag: wat betekent dit voor de mensen die een beroep doen op SEIN, in het bijzonder voor de bewoners?”

Dat geldt voor inhoudelijke zaken, maar evenzeer voor de bedrijfsvoering. Want keuzes in de bedrijfsvoering kunnen gevolgen hebben voor onze mensen.

SEIN heeft bijvoorbeeld een manege en regelmatig komt de vraag aan de orde of die wel rendabel is. Het kost immers veel en het is de vraag of de groep die ervan gebruik maakt groot genoeg is. Persoonlijk vind ik dat we, zolang we het kunnen financieren, de manege in stand moeten houden. Want hij wordt gebruikt door mensen die hier hun leven lang wonen. RvT en bestuur delen deze visie.

Het streven van SEIN is dat iemand zoveel mogelijk een eigen leven kan leiden. Deze mensen leven met stevige beperkingen. Ze wonen in een omgeving waar hun manoeuvreerruimte heel beperkt is. Voor hen kunnen de paarden en manege van fundamenteel belang zijn voor hun levensgeluk: ze genieten er enorm van. Als besloten zou worden die manege, of welke andere zingevende activiteit dan ook, te schrappen, heeft de RvT vragen te stellen: wat doet de organisatie om de leegte die dan ontstaat te vullen? Welke alternatieven geeft de organisatie voor een vreugdevolle vrije tijd?”

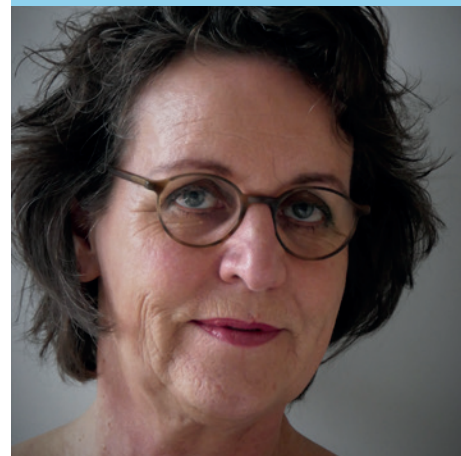
Hoe belangrijk is jouw eventuele eigen ervaringsdeskundigheid?

“Ik voel mezelf niet echt ervaringsdeskundige, maar ik heb een broer en een zus met verstandelijke beperkingen: ik wéét dus hoe moeilijk het voor hen is om invulling te geven aan hun eigen leven, hun autonomie.”

Inhoud en bedrijfsvoering

“Ik vind financiële rapportages nog altijd lastig te lezen, maar heb van mijn handicap een deugd gemaakt. Ik let op wat er verandert in begrotingen of rapportages, en als dat van ingrijpende aard is, wil ik weten wat die veranderingen betekenen voor de bewoners en andere mensen die van onze organisaties gebruik maken. SEIN moet kunnen uitleggen waarom de wijzigingen nodig zijn, welke gevolgen ze hebben en hoe SEIN die ondervangt.”

Tekst: Bas Baanders
NVTZ-dossierhouder
ervaringsdeskundig toezicht
baanders.consultancy@gmail.com

Marian Tankink

Hoe zou je het zelf vinden als overal in je huis camera's hangen?!

“Een paar jaar geleden speelde de vraag of we camera's moesten installeren in de huizen van de bewoners. Mensen met epilepsie hebben namelijk een groter risico op sudden death en de gedachte was dat die camera's dat risico verkleinen. Die camera's kosten héél veel geld, ik vind het logisch dat je je als RvT afvraagt: verminderen die camera's – in aanvulling op de al bestaande manieren van monitoring - werkelijk het risico op sudden death substantieel? En als je in die camera's investeert, is het de vraag: waar haal je het budget vandaan? En wat laat je dáárvóór liggen? Want je kunt het als een kaasschaaf bij alle budgetten weghalen, maar er komt een moment waarop je net een plakje te veel weg schaaft. Trouwens: het is nogal een inbreuk op de privacy al die camera's in je huis. Hoe zou je dat zelf vinden? Mijns inziens is dat alleen mogelijk als het medisch noodzakelijk is.

Aan de andere kant: een voordeel van deze discussie was dat de artsen opnieuw het hele cliëntenbestand hebben doorgenomen om te zien wie een reëel risico liep. Met die mensen en hun naasten is bekeken of camerabewaking acceptabel was, en als dat zo was moesten de mensen er toestemming voor geven.”

Een vreemde eend in de bijt kijkt anders

“Ik ben een vreemde eend in de bijt: als cultureel-antropologe kwalificeer je je niet primair voor een toezichthoudende functie: ik kijk toch anders tegen dingen aan dan veel toezichthouders. Voor onze raad als team was dat een groot voordeel.”

Over ervaringsdeskundigheid in de RvT

“Ik vind dat een RvT niet zonder het ervaringsdeskundig perspectief kan. Hoe het mensen vergaat die van onze diensten gebruik maken: dát is toch de kern waaromheen alles binnen onze organisatie draait. In de RvT horen vanzelfsprekend mensen te zitten die professioneel kunnen toezicht houden. Het is zinvol als de raad daarbij ook kan putten uit ervaringskennis. Dat laat onverlet dat het vanzelf spreekt dat iedere professionele toezichthouder kan abstraheren van het eigen leven en de eigen levenservaringen.”

Tip voor collega-toezichthouders

“Welke portefeuille je ook hebt, wat voor organisatie het ook is: zorg ervoor dat je als toezichthouder feeling krijgt met de mensen in de primaire processen: als burgers, als medewerkers. Dat geldt voor alle leden van de raad. Ervaringsdeskundigheid zou dezelfde status moeten hebben als bijvoorbeeld kwaliteit en veiligheid of bedrijfsvoering. Het zou goed zijn als dit onderwerp wordt meegenomen in leergangen voor nieuwe toezichthouders of voorzitters van Raden van Toezicht.”

Tekst: Bas Baanders